

USPrnSO

Právo na soudní a jinou právní ochranu

USNaMaR

Navrácení majetku, restituce

III. ÚS 124/96

> Jednotnost právního řádu je v rovině právního jazyka kromě jiného spjata s konstantností významů, přisuzovaných jazykovým výrazům, tj. s vyloučením polysémie a homonymie. Výjimkou je pouze rozlišování samotným zákonodárcem, a to explicitně formou legální definice nebo implicitně, tzn. když je odlišnost významů, přisuzovaných jednomu výrazu, zřejmá z kontextu. Pakliže tedy právní předpis obsahuje legální definici pojmu, omezující její použití pouze pro účely daného předpisu, plyne z toho nutnost odlišení ve vztahu k významu stejného pojmu, obsaženého v jiných předpisech. <

Ústavní soud České republiky rozhodl ve věci ústavní stížnosti obce Z., o zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. února 1996, sp. zn. 12 Co 478/95, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 7. června 1995, č. j. 5 C 308/93-77, kterým byla zamítnuta žaloba o vyklizení nemovitosti, t a k t o :

Návrh se o d m í t á .

O d ů v o d n ě n í

I.

Ústavní stížností, podanou Ústavnímu soudu České republiky v zákonem stanovené lhůtě, se navrhovatel domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. února 1996, sp. zn. 12 Co 478/95, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 7. června 1995, č. j. 5 C 308/93-77, kterým byla zamítnuta žaloba o vyklizení nemovitosti.

V řízení před obecnými soudy se stěžovatel domáhal vydání nemovitosti, přičemž svůj vlastnický titul dovozoval podle zákona č. [172/1991 Sb.](#), o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů. Okresní soud v Klatovech své zamítavé rozhodnutí odůvodnil skutečností, že ačkoli předmětná nemovitost byla k 31. 12. 1949 vlastnictvím obce Z., do jejího vlastnictví by opětovně přešla podle zákona č. [172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, toliko za předpokladu, že by ke dni 23. 11. 1990 obci Z. k této nemovitosti patřilo právo hospodaření, což se nestalo.

V odvolání do uvedeného rozhodnutí stěžovatel namítá zejména rozdíl nabývacích titulů podle [§ 1 a § 2 zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, přičemž svůj nárok opírá o právo, vyplývající z [§ 2 uvedeného zákona](#). Kromě této skutečnosti namítá rovněž absenci právní sukcese odpůrce v řízení před obecnými soudy k původnímu uživateli nemovitosti, jímž byl E., potápěčský klub Svazarmu.

Krajský soud v Plzni odůvodnil potvrzení rozsudku prvního stupně tím, že předmětná nemovitost tvoří podle [§ 2 odst. 2 písm. a\) zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, spolu s dalšími pozemky, jejichž režim je upraven územním rozhodnutím bývalého Okresního národního výboru v Klatovech ze dne 8. 7. 1974, zn. výst. 1218/94-152-74-8Z, a to spolu se stavbami nacházejícími se na kterémkoli z nich, jeden funkční celek, v důsledku čehož navrhovateli nevznikl vlastnický titul. Krajský soud dále konstatuje, že na uvedeném závěru nemění nic ani námitka, že se v

případě staveb, umístěných na celku vytvořeném uvedeným územním rozhodnutím, jedná o stavby neoprávněné z hlediska stavebního zákona (zákon č. [50/1976 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů). Protože navrhovatel v řízení před obecnými soudy neunesl důkazní břemeno ohledně svého vlastnického titulu, krajský soud se dalšími námitkami odvolání již nezabýval.

V ústavní stížnosti navrhovatel opakuje argumentaci, uplatněnou již v řízení před obecnými soudy, kterou doplňuje v tom smyslu, že na samotném předmětném pozemku nestojí žádné stavby, přičemž tyto stojí pouze na pozemcích, jež podle výše uvedeného územního rozhodnutí s ním tvoří jeden funkční celek. Namítá dále nesprávné hodnocení důkazů výpovědi svědků ze strany Krajského soudu v Plzni a konečně z obsahu územního rozhodnutí bývalého Okresního národního výboru v Klatovech ze dne 8. 7. 1974, zn. výst. 1218/94-152-74-8Z, dovozuje závěr, že pozbylo již platnosti, čímž pozbývá důvodnosti rozhodující argument pro aplikaci [§ 2 odst. 2 písm. a\) zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů. V namítaných pochybeních shledává stěžovatel dotčení na svých základních právech a svobodách tak, jak vyplývají z [čl. 11 odst. 1](#) a [čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod](#), jakož i z [čl. 90](#) a [čl. 95 odst. 1 Ústavy](#).

Ústavní soud si podle [§ 42 odst. 3](#) a [§ 76 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb.](#) vyžádal od Krajského soudu v Plzni vyjádření k předmětné ústavní stížnosti a od Okresního soudu v Klatovech spis ve věci, vedené pod sp. zn. 5 C 308/93.

Ve vyjádření ze dne 15. července 1996 předseda senátu 12 Co Krajského soudu v Plzni rekapituluje odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. února 1996, sp. zn. 12 Co 478/95, s důrazem na naplnění podmínek ustanovení [§ 2 odst. 2 písm. a\) zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů. Upozorňuje v této souvislosti na argumentaci týkající se skutečnosti, že v posuzované věci se jedná o pozemek, tvořící jeden funkční celek se stavbou, a tudíž se na něj nevztahuje přechod z vlastnictví státu do vlastnictví obce. Tato argumentace soudu se opírá o vykonané dokazování listinným důkazem (územním rozhodnutím bývalého Okresního národního výboru v Klatovech ze dne 8. 7. 1974, zn. výst. 1218/94-152-74-8Z) a výpověďmi svědků. Na základě ve vyjádření obsažených důvodů navrhuje předseda senátu 12 Co Krajského soudu v Plzni ústavní stížnost obce Z., jíž se domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. února 1996, sp. zn. 12 Co 478/95, zamítnout.

K ústavní stížnosti si Ústavní soud dle [§ 76 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb.](#) vyžádal rovněž vyjádření vedlejšího účastníka, Potápěčského klubu E. v P., a vyzval jej zároveň k předložení listin, svědčících o jeho registraci podle zákona č. [83/1990 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů. Ve vyjádření právního zástupce vedlejšího účastníka ze dne 22. července 1996 se poukazuje na skutečnost, že otázka právního nástupnictví Potápěčského klubu E. v P. k bývalému Svazarmu a jeho složkám není pro posuzovanou věc rozhodná, jelikož nebyl splněn základní předpoklad úspěšnosti podané žaloby, totiž aktivní legitimace na straně navrhovatele. Je v něm dále obsažen názor, podle něhož ústavní stížnost směřuje do přehodnocení už provedených důkazů, což, podle mínění právního zástupce vedlejšího účastníka, nelze od Ústavního soudu důvodně očekávat. Ústavnímu soudu bylo dále předloženo vyjádření samotného vedlejšího účastníka ze dne 15. července 1996, obsahující především popis činnosti Potápěčského klubu E. v P., dále popis na sporném pozemku umístěných staveb, jakož i jeho funkční souvislost se stavbami, umístěnými na přilehlých pozemcích. Vedlejší účastník současně Ústavnímu soudu předložil listiny, osvědčující jeho registraci podle zákona č. [83/1990 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, spolu s urbanistickým rozbohem dotčené lokality, vypracovaným ing. arch. J. Ch., z října 1995.

II.

Podle [§ 2 odst. 1 písm. a\) zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, přecházejí do vlastnictví obce nezastavěné pozemky, které obec vlastnila ke dni 31. prosince 1949, pokud jsou ve vlastnictví České republiky a nepřecházejí do vlastnictví obce podle [§ 1 cit. zákona](#). Pozemek se přitom pro účely tohoto zákona dle [§ 2 odst. 2 písm. a\)](#) považuje za zastavěný, pokud tvoří se stavbou jeden funkční celek.

Jednotnost právního řádu je v rovině právního jazyka kromě jiného spjata s konstantností významů, přisuzovaných jazykovým výrazům, tj. s vyloučením polysémie a homonymie. Výjimkou je pouze rozlišování samotným zákonodárcem, a to explicitně formou legální definice nebo implicitně,

tzn. když je odlišnost významů, přisuzovaných jednomu výrazu, zřejmá z kontextu. Pakliže tedy právní předpis obsahuje legální definici pojmu, omezující její použití pouze pro účely daného předpisu, plyne z toho nutnost odlišení ve vztahu k významu stejného pojmu, obsaženého v jiných předpisech.

Jestliže tudíž zákon č. [172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, obsahuje legální definici pojmu zastavěný pozemek, přičemž její použití omezuje pouze pro účely uvedeného zákona, při její interpretaci z toho vyplývá nutnost jejího odlišení od významu daného pojmu, jak je obsažen v jiných právních předpisech (viz příloha vyhlášky č. [126/1993 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů). Pokud obecné soudy dospěly k závěru, podle něhož pozemek tvoří podle [§ 2 odst. 2 písm. a\) zákona č. 172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, spolu s dalšími pozemky a se stavbami, nacházejícími se na kterémkoli z nich, jeden funkční celek, postupovaly proto ústavně konformním postupem a neporušily žádný z ústavních principů procesních nebo hmotněprávních.

Ústavní soud České republiky ve své judikatuře zaujal stanovisko (III. ÚS 23/93), podle kterého z ústavního principu nezávislosti soudů ([čl. 82 Ústavy České republiky](#)) vyplývá též zásada volného hodnocení důkazů ([§ 132 občanského soudního řádu](#)), resp. skutkového stavu ([§ 250f občanského soudního řádu](#)); jestliže obecné soudy respektují kautely, dané ustanoveními [občanského soudního řádu](#), nespadá do pravomoci Ústavního soudu "hodnotit" hodnocení důkazů, resp. posuzování skutkového stavu jako správně zjištěného obecnými soudy, a to ani tehdy, kdyby se s takovým hodnocením sám neztotožňoval. Uvedené konstatování se plně vztahuje i na posuzovanou věc. Při hodnocení důkazů se obecné soudy nedostaly do rozporu s ústavními principy řádného a spravedlivého procesu, a tím ani do rozporu s [čl. 11 Listiny základních práv a svobod](#). Závěry, plynoucí z tohoto hodnocení, tj. posouzení podřazení daného případu pod příslušná zákonná ustanovení (v daném případě zákona č. [172/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů), jsou pak součástí nezávislosti soudního rozhodování.

Ze všech uvedených důvodů nutno posuzovat návrh jako zjevně neopodstatněný, čímž byl naplněn důvod jeho odmítnutí podle [§ 43 odst. 1 písm. c\) zákona č. 182/1993 Sb.](#)

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

V Brně 31. července 1996